

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu je cena po-
seбно znižana.

Štev. 12.

V Ptuj v nedeljo dne 15. junija 1902.

III. letnik.

Pesek v oči.

(Nekaj z državnega zbora.)

Pred kratkim se je vrgla nekemu klerikalnemu poslancu (po imenu Hagenhofer), kateri zastopa v našem državnem zboru — kmete, od drugega kmečkega poslanca ta le beseda v obraz: „Ti, ki imaš kmete za norce!“ Toraj klerikalnemu kmečkemu poslancu? — In tak poslanec ni ta klerikalec sam, ne, vsi so taki!

Ljubi kmet, da je ta beseda opravičena, naj ti bode to v kratkem razjasnjeno! S tem bomo tudi sprevideli, zakaj se v državnem zboru ali v našem parlamentu za kmeta nič storiti ne more.

Ako se kje pozove kako zborovanje volilcev, v katerem govore tudi klerikalni kandidati ali poslanci, glej jih no! vsaki govornik prijemlje vlado, vsaki je prijatelj kmeta, a kaže se kot nasprotnika zastopnikov države, to je ministrov! Ko pa je tak kandidat ali poslanec izvoljen in pride na Dunaj, toraj v državni zbor, oh! kako se hitro spreobrne! Tukaj, toraj na Dunaju, potegnejo klerikalci z — ministri, za vlado, dobro vedoč, da jim bode vlada to posto-

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)

Dalje.

Pa naši očetje niso preveč občutili svojih velikih težav, ker so bili od rojstva navajeni na sužnost, tlako, nemir, kugo in lakoto. Na svojo lastno srečo so bili tudi zelo neomikani, in zato niso mogli spoznati svojega žalostnega stanja. Pred več sto leti bi bil namreč moral prižgati pri belem dnevu svetilnico, ako bi bil hotel najti kmeta, ki bi bil znal za silo brati in pisati. Šol za kmete — razven v nekaterih zelo naprednih deželah — niso poznali, še celo prepovedane so bile po nekod. Tudi krščanskega nauka niso veliko znali, ter so si verske resnice nadomestili z vero na copernice, škrate in izmišljene čudeže. Zato ni bilo njihovo življenje posebno vzorno, kar najbolj razvidimo iz postave z dne 22. septembra 1567, v kateri se s kaznimi prepoveduje nečistost, ki je bila med priprostim ljudstvom zelo razširjena. Nje-

panje na drugi strani gotovo povnila! To le dokaz:

Dne 16. in 17. junuarja 1902 leta je povzročil velikanski vihar grozno škodo na Koroškem, ker je uničil mnogo lepih gozdov. Poslanec Tschare, zastopnik kmetov, je toraj predlagal, naj vlada ali država tem občinam za to veliko škodo izroči malo podporo, namreč samo 200tisoč kron. Ali ni samoumevno, da se je pričakovalo, da bodejo vsi kmečki poslanci, za to na sebi še premalo podporo kmetov glasovali? Da! glasovali so, samo klerikalni kmečki zastopniki so imeli ta pogum, da so glasovali — proti! Oni so imeli ta pogum, da so glasovali proti! Oni so imeli ta pogum, da so potegnili s poljedelskim ministrom, in eden klerikalec se je celo izrazil proti njemu, da stoje vsi klerikalci objektivno, rečimo vdano, proti njemu, in to kot zastopniki — kmetov! To pa se je pridržnil reči proti ministru, kateri bi moral biti največji zastopnik kmeta, njegov največji zagovornik, kateri pa kmetu vedno nasprotuje. Da, da, ljubi kmet, istina je! Tudi naši slovenski klerikalni gospodje poslanci so bili — proti tej podpori kmeta, proti tej pomoči, čeprav je zadela ta nesreča tudi dovolj Slovencev. Ko se je namreč staval predlog radi gori omenjene pod-

gove nevednosti in njegovega nelepega življenja mu nesmemo zameriti, ker si samo ni bilo tega krivo. Šol je popolnoma nedostajalo, zaradi prevelikih far so imeli premnogi kmetje zelo daleč k službi božji in primanjkovalo je tudi posvetnih duhovnikov. A da niso bili vsi duhovni pravi božji služabniki, izvemo iz več pritožb in ukazov. Zastopniki vseh avstrijskih dežel so izročili 16. marca 1518 cesarju ostro tožbo, v katerej se duhovnikom očita grabežljivost, nevednost in razuzdanost. In leta 1528 je izdal cesar Ferdinand I. ukaz vsem škofom, naj odpravijo velike nerednosti in nepravilnosti pri nižnjih mašnikih. Toda že l. 1602. se je podala nova pritožba vladi. V njej se nahajajo tudi besede: „Nekateri župniki stiskajo uboge podložnike tako svojevoljno, da jim mora kmet plačati za pogreb, krst, poroko in druga cerkvena opravila namesto, kakor je bilo pred leti v navadi, nekaj krajcarjev, mnogokrat še več, kot znašajo vsi davki za nekaj let. Podložnike gospodov zahtevajo za sebe, ter se tudi predrznejo kaznovati jih z zaporom in z denarnimi kaznimi.“

pore! glej jih no! naše slovenske klerikalce, oni so jaraži popihali iz dvornice ali parlamenta, samo da jim ni bilo treba glasovati proti svojemu prepričanju, namreč za kmeta! Ljubi kmet, to je pesek v oči! Kaj ne? Zunaj pri volitvah zatrjujejo, da ti bodejo pomagali, ko pa je treba glasovati za tebe, potegnejo iz zbornice, samo da se ne zamerijo vladi!

Zato pa se ministri tudi samo smejejo, ako slišijo, da gromi klerikalni poslanec pri kakem volilnem zborovanju med svojimi volilci proti vladi, proti ministrom, dobro vedoč, da bode ta vrli možak, ko bode prišel na Dunaj, potegnil ali ž njimi, ali pa bode, ako že to ne, — tiho in mirno odišel iz zbornice, češ, zdaj pa le pojdemo, da se državi ne zamerimo, ker bode mo danes ali jutri potrebovali sami za se gotovo njeno pomoč ali podporo.

Kaj nam mar za kmeta? Nič! Tako toraj glasujejo gospodje, ako je česar potrebno za kmeta. Ako pa se le količkaj dotika kak predlog njihovih zadev, joj, kak hrup in kak krič zaženejo! Zakaj pa tedaj ne potegnejo tiho in mirno iz dvorane? Kako so vpili pred kratkim radi celjske gimnazije, ali naj bode nemška ali slovenska! Kako korist pa ima kmet od tega, ako je ta zavod nemški ali slovenski? Koliko kmetov je vendar v takih denarnih razmerah, posebno dandanes, katere mu bi dopuščale, da bi dal svoje sine študirat? A vzgajujejo se v tem zavodu med drugimi tudi bodoče klerikalne moči, in to sevé gospodom ni vse enako, ako pridejo iz teh zavodov mladeniči, navdušeni za občini, toraj tudi nacijonalni mir, ali pa ako pridejo iz žnjega še mlečnozobni nacijonalni postopači, dobro pripravljeni za poznejše hujskanje med ubugim ljudstvom. Po njihovem mnenju sevé niso „peli angeljev glasovi, da enga očeta smo sinovi“, njim je samo za zagriženost posejano med mladino, dobro vedoč, da bode ta zagriženost v vsakem mladem srcu najboljše kali pognala za bodočo klerikalno agitacijo!

Čudno, v istih časih klerikalci niso neprestano vpili, da vera peša, zdaj pa slišimo dan za dnevom ta krik, čeravno smo mi stokrat bolje podučeni v verskih resnicah, in vsaj petkrat bolj krščansko živimo nego naši predniki. Še bolj čudno pa je, da so bili v starih časih ljudje brezverni, dasi jih niso mogle pokvariti „brezverske“ šole in ne „brezverski“ časniki, in četudi je imela duhovščina skoraj vso oblast v svojih rokah. — Zdaj vidiš, kmet, koliko je vreden krik in vik: „Vera je v strašanski nevarnosti!“

VIII.

Mnogo bralcev ne bode moglo izprevideti, kako je bilo mogoče, da je trajala podložnost kmetov veliko čez 1000 let. Vprašali se bodejo, zakaj so naši predniki voljno prenašali težek jarem, in zakaj jih niso vladarji branili.

Prej so bile take razmere mogoče, ker so imeli vso moč le plemenitaši in duhovniki, toraj kmetovi gospodje. Vladarji niso imeli tolike oblasti, kakor v današnjih dneh, ter so morali zadovoljni biti, ako

Klerikalci dobro znajo da država ne dovoli rada podpor za kako škodo, povzročeno od kake nesreče! Zato pa s tem, da glasujejo proti takim podporam, napravijo državi veselje, kmetu seve žalost! Ako bode toraj kateri od Vas slišal, da obljubuje kak klerikalni poslanec svojim volilcem pomoč, naj mu pove vsaki: „Spomni se! kaj se je godilo v državnem zboru, proč s teboj, bodi si Slovenec ali Nемеc, ti si klerikalec, ti nam trosiš samo pesek v oči, v oči, katere že nas itak dovolj skelijo, ker te vidimo med nami!“

Našim kmetom.

Kmečki dom! Kolike vrednosti si vendar ti beseda. Koliko žuljev, koliko vročih kapljic na čelu vendar pomeniš, a zopet pa, koliko tihe, mirne sreče krije tvoja slamnata streha. Kmet! ti si dika vseh stanov, brez tebe ne morejo živeti in obstati drugi stanovi. Kmečki gospodar, ti si nekaki knez na tvojem posestvu, ni se ti treba sramovati sveta, ni se ti treba vklanjati nikomur družemu, kakor Bogu in cesarju! Bodi poštenjak-korenjak, ker ti si najmočnejši steber cesarstva, tvoj stan najvažnejši stan lepe naše domovine. Svest si te tvoje važnosti, moraš pa tudi tako živeti, da bodeš lahko ponosen sam na sebe.

Kmečki gospodar! Zares mnogo skrbi imaš za telesni obstanek tvojih ljudi, imaš pa tudi na vesti njihovo duševno življenje. Ako mi kdo reče, hlapec tega in tega gospodarja je bil po noči tam in tam bit, kmalu si mislim, glej, to je gospodar sam kriv! Ljubi kmetje! pustite Vašim hlapcem veselje, ker se ravno tako radi razveseljujejo, kakor vsak drugi, a skrbite pa prvič da bodejo živeli pošteno! Ako je gospodar celo nedeljo v krčmi, potegnil bode gotovo vsaj zvečer, hlapec tudi za njim. Ne smete me krivo razumeti, tudi veseliti se mora človek! Naj ima hlapec tu in tam prosto popoldan v nedeljo, a ta ne-

jih je gospoda hotela za časa vojske podpirati, ali vsaj pri miru pustiti. Nekateri cesarji so si sicer veliko prizadevali, da se je počasi olajšal položaj podložnikov, a oprostiti jih ni bilo mogoče. Vsakega vladarja, ki bi bil hotel kaj tacega ukreniti, bi bila mogočna gospoda takoj pregnala. Trgi in mesta so bili v starih časih še premajhni in preslabi, da bi bili mogli vladarji v njih najti dosti pomoči. Zato se je stanje podložnikov le počasi zboljšavalo.

Bolj ko so se večala mesta, tem manj se je bilo vladarjem treba bati oblastne gospode in tem lažje so pomagali kmetom. Ako bi bil živel cesar Jožef II. le 200 let poprej, ne bi bil mogel preskrbeti vsem podložnikom zmerjene tlake, in ne bil bi mogel osvoboditi sužnih kmetov, ker je bila gospoda še premočna, mesta pa še preslaba, da bi se pri morebitnem uporu mogel nasloniti na nje. Desetino in tlako je bilo sploh mogoče odpraviti še le l. 1848. ko so spuntani meščani in v nekaterih krajih tudi kmetje pokazali svojo moč, in svojo ljubezen do prostosti.

elja se mu naj odvzame, ako bode prišel pijan domov. Gospodar, ti si odgovoren za duševni blagor tvojih ljudi, posebno mladih neiskusnih fantov.

Gospodinja podpira pri hiši tri vogle, včasih vse tri! Draga gospodinja! Kolikega pomena je pač tvoj zgled za kmečki dom! Poštena gospodinja ima pomen, pridne dekline, ne pa lahkomišelnih ničvrednih in unikerne potepače. Če bi bile še tako pridne pri delu, če bi se še tako pobožno držale, zapodi njih, ako pošteno ne živijo!

„Ti očeta do praga, sin te bode čez prag!“ V mlada roca se seje seme, kakor v rahlo zemljo! Gospodar in gospodinja, katera ravnata slabo s svojimi stariši, odeta to surovost dobila stotero poplačano od svojih otrokov nazaj! Kaj ne, vsakdanji v zgledi kažejo žalilno, kaj to dovolj?

Pred kratkim je kupoval neki mladi kmet pri nekem trgovcu sol. „Dvajsti kil hočem imeti“, reče mladi gospodar. „Vzemite 21 kil“, mu odgovoril trgovec, „ker tehta ta gruda ravno toliko.“ „O Bog, kaj daj“, reče mladi gospodar, „ta gruda je za izvleček za starih in pisano imam samo 20 kil, zato pa nomen vzeti več, kakor toliko, kakor sem se zavezal.“

Sramota za tebe, ako ti ne upaš za tvoje „težave“ žrtvovati ene kile soli, ki so ti vendar pripravili in zapustili vse!

Čudno, pač čudno je, da včasih žalibog ni mogoče peterim otrokom par let prirediti starih onemoglih prištev, a vendar sta priredila ravno ta dva svoj čas, kakor dvajsti let vsih pet otrokov.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

Iz Haloz. Predragi „Štajerc“! Od vsake strani ti pošiljajo dopise, in jih tudi rad sprejmeš v tvoj vrli list. Tudi jaz sem se enkrat vzdignil in te prosim

Naši očetje nikakor niso mirno prenašali žulečega bremena. Zbirali so se na shodih in sklepali odločbe o njihovi prošnji na cesarja, naj jim olajša njihove težave. Ker pa njihove prošnje niso veliko ali navadno nič pomagale, dali so se od vročekrvnežev pregovoriti na vavi upor. Pa surova sila ni še nikoli nič koristnega prila, tako tudi kmetski puntarji niso nič dobrega segli, marveč ravno nasprotno: na tisoče kmetov obležalo na bojiščih, in zavoljo upora so morali tem plačevati davek, kazen imenovan.

Najimnitnejši kmetski upor vam hočem pozneje pisati. Zato bodem tukaj navedel le leta, kedaj so izvršili v srednjeavstrijskih deželah upori podložnikov, da bodete vedeli resnico, če morebiti prikrevsa „hpos“ in reče, da so naši očetje imeli pod klerikalno vlado rajsko življenje. — Grajske in farovške sužnosti so se podložniki hoteli z orožjem v roki osvoboditi v letih: 1411, 1475, 1478, 1487, 1490, 1495, 1503, 1515, 1525, 1572, 1683, 1739, 1740 in 1848.

Srečni časi, kaj ne?

Pravica in resnica, ti hčerki božji, daste se sicer nekaj časa potlačiti, toda pokončati se ne pustite

prostora za moj dopis. Prebiral sem že večkrat, kako da se naši „vrli“ poslanci trudijo za pomoč ubogemu kmetu. Ali žalibog, mi Haložani, kateri smo pač največji siromaki, še nič ne občutimo polajšanje povzročene od njihovega truda. Mislim, da je pač ta ves trud samo v besedah in v predalih „Slovenskega Gospodarja“, v zbornici pa — ne! Čeprav se je za nas dovolila pred par leti denarna podpora, obstoječa iz nekaterih goldinarčkov, se je ta podpora vendar tako razdelila, da se je zopet pomagalo ravno tistim, katerim podpore ni bilo treba. S to podporo, Vi naši poslanci niste Bog ve kaj dobrega storili! Bila pa je razdelitev te podpore taka le: — Okrajni zastop je poslal orožnike od hiše do hiše, in ti so tirjali davčno ali posojilno knjižico od vsakega, da bi se prepričali, koliko da ima davka in vknjiženega dolga. Ko je orožnik to izvedel, pa je odšel. Ko je bil čas delitve, je bil vsak poklican v Ptuj, in tam so se delile odmerjene denarne svote. To je vse dobro! Delili pa niste vi gospodje poslanci, delili niste tudi Vi dragi gospodje v Ptuj, delili niste tudi Vi vsi, kateri ste se zares prepričali o naši potrebi, temveč delili so drugi. Pri popisovanju je na primer stopil orožnik v hišo, katera je bila nova, ali vsaj čedno osnažena. In hitro je rekel, „O Vam pa se dobro godi, ker imate tak snažen hram. Vas ne stane težko!“ Gorice pa, edini naši priidelki, ga niso brigale nič! Zapisalo se je toraj v listino podpore „ni vreden.“ Sevé občinski predstojniki pa so tudi taki, da so kar naravnost potrdili vse, češ, ako le jaz kaj dobim, in se kmalu teh nepotrebnih potov znebim. Tako se je zgodilo, da je dobilo podporo, mnogo takih, kateri so še prejšnje leto nabirali do 20 polovnjakov, in celo taki, ki niti gorice nimajo v občini. Tisti pa, kateri že več kakor tri leta ni videl grozda v svoji gorici, in si je ne more sam nasaditi, ker je ubog, ni dobil vinarja ne. Kateri je toraj bolj potreben podpore, ta, ki si je z lastno

nikdar in od nikogar. Zato klerikalci tudi niso mogli zatreti Jezusovega nauka o ljubezni do bližnjega, zato tudi niso mogli tebe, dragi kmet, obdržati v večni sužnosti. Tvoje osvobojevanje se je vršilo sicer zelo počasi, pa postal si vendarle prost. Papež Hadrijan IV. je prepovedal samovoljno ločitev zakona pri podložnikih. Prodajanje kmetov je postajalo zmiraj redkeje. Ščasoma so si sužni kmetje pridobili splošno dovoljenje, kupiti si pravico, da smejo oni in njihovi potomci ostati na posestvu. Dovolilo se je podložnikom, da smejo prodajati svoje pridelke po lastni volji. Leta 1748. je ustanovila cesarica Marija Terezija okrožne urade, ki so imeli v prvej vrsti nalog, braniti podložnike pred zatiranjem gospode. Leta 1753. je zapovedala urediti razmerje med kmeti in gospodi zastran desetine in tlake. Leta 1778. je vsled uplivanja svojega sina Jožefa ukazala povsod upeljati zmerjeno roboto. Nesmrtni cesar Jožef, II. je hitro po nastopu vlade prepovedal kmetsko sužnost. In leta 1848. se je vsled splošnega upora, katerega so zanetili liberalni meščani morala odpraviti tudi desetina in tlaka.

roko postavil in osnažil svoj hram, in je brez trte v svojem vinogradu, ali ta, ki je slučajno zanemaril svoje poslopje, in še je vendar v svoji gorici celo do 20 polovnjakov nabral? — Pa še več! Toraj podpore nisem dobil, gorica mi ne nese ničesar, druge zemlje nimam več, kakor par ogonov koruze in krompirja, leto mine, kaj bode po zimi? Bojim se tistega največjega sovražnika celega sveta, kateremu se vklanja vso človeštvo — glada, nele toliko za svojo osebo, pač pa za moje otroke in mojo ženo! Grem toraj k kakemu večjemu kmetu in ga poprosim, ako bi smel pri njem mlatiti, da bi si s tem prislužil vsaj nekaj žita. Ta mi privoli in reče, da mi bode naznanil, ko bode žito suho. Kadar pa pride čas za mlatiti, pa mi prinese občinski predstojnik list. Ravno zdaj moram k vojaškim vajam! Vse moram pustiti in iti. Ako hočem, da ne bodem zamudil ravno napisane ure, moram se peljati, zato si moram sposoditi denar. Kako pa ga bodem povrnil? Kadar odslužim svoje dneve se vrnem ves potrt, slab, bolan domov. Mlat sem zgubil, čas zamudil, denar potrosil, drugega dela ni, kaj početi? Ko si malo odpočinem seže žena za polico in mi da zopet drugo pozdravljenje, „opominski list“. Dačo bi morali plačati, pa kje naj vzamem? Bog pomagaj! Vse groše sva bila z ženo skupaj zdevala, da sva si bila kupila v zmladletju prase, katero naj bi nam dalo za prihodnje leto začimbo, in glej zdaj je moram prodati, in sicer v sili prodati, to se pravi za polovico vrednosti. Ker imam dolg, dobim kmalu potem pozdravljenje od posojilnice. „Plačaj obresti!“ Kaj ali naj sam sebe, ali otroke ali ženo prodam? Poberem toraj vse kokoši in vse, kaj še ima kake vrednosti in prodam. Za letos je šlo, kaj pa bodem v bodoče? Obup se loti moje duše, in nestrpno zrem v tužno bodočnost, ker vidim, da bodem moral zapustiti dom svojih očetov, kraj kjer mi je zibeljka tekla, in vse to brez lastne svoje krivde. „Slovenski Gospodar!“ tukaj bi pomagal, tukaj bi pomagali Vi poslanci z Vaši-

Seveda si se moral od robote in desetine odkupiti. — Vprašuj klerikalce, zakaj niso tedaj, ko se je sklepala postava o zemljiški odvezi, bili iz ljubezni do kmeta proti vsakemu plačilu, in zakaj niso pri ti priložnosti rekli onim gospodom, ki so zahtevali odškodnino: „Preljubi plemeniti in neplemeniti bratje v Gospodu! Kmet je nem, in je našim prednikom celih dvanajst sto let zastonj opravljal vsa dela in dajal ali polovico, tretjino, četrtino in na zadnje desetino s krvavimi žulji pridelanih sadov, zato ne zahtevajmo zdaj nič več od njega, ter mu iz globočine srca zakličimo: Bog, ti poplačaj velike dobrote, vse tvoje dosedanje trpljenje naj se spremeni v božji blagoslov, katerega bodite deležni ti in tvoji otroci na vekov veke!“ — Ker so imeli klerikalci veliko večino med gospodo, mogli bi bili doseči, da bi kmetom ne bilo treba odkupnine plačati, pa kadar se gre za denar, zmanjka tudi najhujšemu klerikalcu krščanske ljubezni.

Razun desetine in tlake razbili so liberalci ali naprednjaki tudi takozvano cehovstvo (Zunftwesen).

mi zlatimi obljubami! Pa kaj je tebi in tvojemu sinčeku ki ima tako visoko leteče ime — „Naš Dom“, za naš dom? Vidva imata same veselice na misel vsiljujeta nam bralna društva, poročota samo o kakeršna so, kako se dobro imajo, kako lušno je v teatru. Pridite enkrat vi dospodje v naš revni ložki kraj, tedaj bode videli, kako nam je treba atrov! Teater imamo sami, igralci smo sami, a naša je žaloigra, polna žalostnih prizorov, polna nastopov, in vrhunec njenega dejanja je naš — po — V vajinih predalih se meče blato po ptujih gospodih. Jaz pa vama povem, da so ravno ti rešitelji! Kdo nam da zaslužek, kdo nam da Morda vajini „rodoljubi“, toli od vaji zagovarjajo dohtarji? Zatoraj vama rečem, ne črtita ne ogovarjajo ptujskih gospodov, naj si bode Slovenec ali Nemec ali če je tudi po vanjinem mnenju celo „Nemec“ če je le poštenjak. — Hudo se mi je godilo pri jakih, ker nisem znal niti trohice nemščine, in ra nemščino zatirata vidva najbolj iz naših šol! Kako povejta mi vendar, vidva zapeljivca spodnještajers trpinov, kako pa, da udrihata vidva toliko po „jercu“? Ta časnik že ima prav! Še enkrat nisem v njem o veselica in godbah, ne enkrat o te kake da so bile te ali one igre. Njemu ni za ker nas trpine spoštuje, ker ve, s kakim počut bere človek o vsem tem, ako — strada. Pa ker vajine pristaše s polno pravico v časih do dobrega okr to vama ni po volji. Vidva bi nas rada zazibala še v spanje, kazoč nam veselje tega sveta, češ, tako občutiš težkoče življenja, le beri, beri o veselju, celi dan v bralnem društvu, idi gledat „gospodo teatra“, ker bodeš s tem okreplil tvoje duševno ljenje, kaj maraš, če stradaš, da se ti le živa giblje duh. Nisem nazadnjak, in dobro je, ako se vek o čem podučim, a vendar pa mislim, pomag nam prej, rešite nas pogina, potem pa bodedo v z vami vred, in naše življenje bode boljše, čist

Poprej so bili razni obrtniki združeni v družbe, tere so imenovali cehe. Te so imele zelo veliko n. pr. brez njihovega dovoljenja ni smel nihče postati mojster. In ker so se stari mojstri zmiraj bratovskih, morali so navadno vsi ubogi obrtniki ostati v celu življenje le pomagati. Največ škode so v tega imeli v zadnjem času kmetski otroci, kateri postali rokodelci, ker jim stariši niso mogli prebiti posestev.

Klerikalci pravijo zdaj, da je liberalizem škodoval obrtnikom. Res je imelo nekaj mojstrov malo manj dela, toda na tisoče in tisoče pridnih izučeni pomočnikov si je lahko ustanovilo lastno gospodarstvo. In po kateri pravici bi se smelo smeti, ki se je moral dela po več let učiti, brati, da bi postal samostalen? Število mojstrov se je pomnožilo, ali vsak priden in pošten delavec la dobro izhaja, kdor pa ne dela naj tudi ne je.

Kmet in obrtnik, premišljujta malo, kdo je v dobrotnik, in kdo sovražnik!

Dalje prihodnjič.)

kakor sedaj, ko vladata v njem strah pred temnimi bodočimi časi in obup radi težkihkušenj, poslanih nam od narave! Odstranijo naj nam duhovniki ta obupstem, da nam pomagajo v težkem boju proti naravi, da nam zboljšajo gmotni položaj, potem bodejo zopet srečni naši lepi kraji, in vsi bodemo hodili radi v bralna društva, vdeležili se bodemo veselice, in igrali celò stari in mladi, ako že je to zares potreba, tudi v — teatru.

Haložan.

Političen shod pri Sv. Marjeti. „Hofrat in pa dohtar“ Ploj in pa „dohtar“ Jurtela in pa župnik Šuta in pa, kmečki shod, te besede že povejo vse! Dohtar, in spet dohtar in zopet župnik — ubogi kmet! Ploj nam je povedal cesar na Dunaju ni dosegel, in da je naša politična bodočnost prav temna, da se zbirajo zopet na političnem obnebu preteči oblaki. Oh! to sami prav dobro vemo! Jurtela pa nas je učil prodajati vino, naj bi za naše pridelke spravili znamko (marko), saj ima celo vsaki konjski žrebelj znamko, vino pa ne. Pa je pač tudi po našem mnenju med vinom in — žrebljom mala razlika! „Le združite se kmetje v zadrugah, osnujte bralna društva“, je klical ta „velezasluženi“ deželni poslanec, a priprosti kmet pa mu je odgovoril: „Plačevali pa bodemo mi kmetje!“ Zopet trdi g. Jurtela, da ni umestno, da se podučuje nemški jezik po naših šolah, ker se otrok itak ne more naučiti zadosti, da bi govoril, tako, kakor se on sam tudi ni v 8. latinskih šolah naučil govoriti latinskega jezika. Da se ni latinščine naučil, to mu že verjamemo, pa latinščina je „mrtvi“ jezik, katerega nihče več ne govori. Čisto drugače pa se obnese stvar pri „živem“, modernem jeziku. Ako dobim v tem količkaj pojmov iz učne knjige, in še potem občujem z ljudmi, kateri tak jezik govorijo, bodem se ga gotovo vsaj toliko naučil, kolikor mi ga je potreba pri vojaki, ali v kaki službi. Začetek je povsod težek, in kdor je ravno tega preladal, dosegel je že več kakor polovico. Gospod dohtar svetuje tistim, kateri hočejo svojim otrokom vtepti v glavo blaženo Nemščino“, naj jih dajo med Nemce, češ tam se je bodo do dobra naučili. Kmet pa mu odgovori prav pametno: „Ja, tak je, le daj ga med Nemce, če imaš denar, v domači šoli se bode vendar tudi zadosti naučil, kakor to učenje tudi postava zahteva v naših šolah na deželi, in to ne bodo ničesar veljalo. Je pač grenka, gospod dohtar, da kmetje sprevidijo, da je to, kar Vi kot kmečki poslanec trdite, ravno nasprotno kmečkim težnjam! Konečno še je gospod župnik Šuta povedal, da si je sam pred kratkim začel gospodariti in, da vidi, kako gre vse dobro. Pač lahko gospod župnik! Dajte našemu kmetu vsaki mesec toliko plače, kakor je Vi imate, no, pa bode videli, ako ne bode še boljše gospodaril kakor Vi! Obsodil pa je celo zborovanje neki kmet od zborovanja domov gredoč, tako le: „To je vse vkup za pesji . . . , en je poveda, da se nam hūdo godi, drugi nas trgovati viči, fajmešter pa orati, no to bo že dobra letina!“

Črešnjevski župnik, bi rad ljudi „farbal“ in ker, kakor vidimo tudi on „Štajerca“ pristrčno rad bere,

pa se ne boji, da bi bil „ferdaman,“ in da ne bode dobil pri spovedi odveze, nam je poslal na našo notico pod ravno tem naslovom sledeči popravek: „Ni res, da sem jaz na prižnici dne 21. sušca kričal v največji jezi; ni res, da sem maščevalno gibal dve črni globoki očesi, usta imel odprta; ni res, da nisem imel krščanskega nauka niti trohice, pač pa nesramne napade, šuntarije in puntarije na farno ljudstvo in vedno zmerjanje; ni res, da sem v jezi trdil, da sem največji gospod, da se mi mora vsak človek, bodisi učitelj, uradnik, časnik uklanjati, da celo cesar in kralj upogniti; ni res, da sem trdil, da sem ljubljeneec milostljivega škofa, da so mi škof hoteli dati boljšo faro n. pr. Konjice, pa da naj le potrpi. kajti zdaj, da jaz najbolj sodim za faro Črešnjevca; ni res, da sem po končani pridigi sopihal kakor konj po ostri dirki; res je pa, da sem bral dotični dan mašo brez propovedi. Črešnjevca, 27. maja 1902. — Janez Sušnik, župnik.“ — Mi pa trdimo da je naša notica v št. 10 od prve do zadnje črkice celo resnična, samo vsled tiskane pomote bil je datum (21. sušca) tiskan na delavnik, ne pa na dotično nedeljo. Mi pripisujemo to največji predrznosti, da si upa črešnjevski župnik isti oporekati. Kolikor župniku dovolji, naznanimo prav izvrstnih prič iz črešnjevke in sosednih far, da je še več kakor notica govori, stvarno resnično! Ni nam potreba, da bi se še obširneje opravičevali, kajti g. župnik iz Črešnjevca, Vaše delovanje in rogoviljenje je tako daleč in natančno znano, da se z Vašim popravkom pred ljudstvom kar smešite. Dokler Vaša morala in značaj nista bila še natanko znana, se Vam je tu in tam še posrečilo, da ste Vaše delovanje s hlinjenjem prikrivali, ter farane črnili. Resnica zmaguje, zagrinjalo se odmika, bodočnost in prihodnost bode razsvetile jako zanimive dogodke in reči, ki se ne dajo prikriti s hlinjenjem, ne z belo deviško obleko in z vencem na glavi. — Kaj bodejo neki častiti škof rekli? Gotovo bodejo sprevideli, da črešnjevka fara take „pokore“ nikakor ni zaslužila, in če se stvar v kratkem ne predrugači, pride do skrajnosti, kajti največja potrpežljivost se omeči do upora. Komur je pripisovati vzrok, se bode pokazalo. Mogoče bode prepozno! — Na svidenje g. župnik! —

Popravek. „Prečastito uredništvo! Skličujoč se na § 19 tisk. zakona zahtevam z ozirom na dopis objavljen pod zaglavjem „Od sv. Petra pri Velikovcu na Koroškem“ v 10. številki z dne 18. majnika t. l. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek. Ni res, da sem si pri pridigi upal reči tako le: „Ko pa kak duhovnik pade v greh in slabe izglede daje, dolžne ste vi ovčice vse vkup stopiti in ga s plaščem zakriti“, res je pa, da sem citiral Konstantina Velikega, ki je dejal: Ako bi videl duhovna grešiti, pokrtil bi ga z svojim cesarskim plajščem, da bi se drugi ne pohujšali, kateri izrek je podpisani izvajal, pa ne v smislu dopisnika. S poštovanjem Jaka Kindlman, župnik, Grebinski Klošter, 27. majnika 1902.“ (Opomba uredništva: Glej! glej! na Koroškem tudi gospodje

duhovniki „Stajerca“ radi berejo, kar nas prav iz srca veseli. No! teptani Korotan napreduje. Kar se popravka tiče: Gospod župnik Kindlman, pa ste povedali na prižnici tudi, da je Konstantin Veliki to rekel? Govorilo pa se je vendar o grešnem duhovniku in o pokrivanju, no! in to je za kmeta zadosti! Boljše bi bilo gospod župnik, ako bi bili rekli, duhovnik, kateri občuje vsak dan z Bogom, kateri pokliče, kar še niti angeljem ni mogoče, Stvarnika nebes in zemlje na oltar, pač mora biti v svoji notrajni duši popolnoma gnil, ako pade on v greh! Molite za takega duhovnika, ker on je molitve potreben, in Bog je neskončno milostljiv, znabiti se tudi njega usmili!

Poročilo ptujskega sejma. Na prvi mesečni živinski in svinjski sejem dne 4. junija se je prigralo 1074 glav govedu, 317 konjev in 397 prašičev. Kupčija se je vzlic višji ceni razvila prav živahno, ker je bilo posebno mnogo kupcev iz Zgornje Štajerske! Prihodnji drugi mesečni živinski in svinjski sejem se bode vršil v sredo dne 18. junija in je tudi pri tem sejmu pričakovati veliko tujih kupcev.

Iz Šmarja. Pred nekimi par meseci vršila se je v tukajšni občini, okolica Šmarje, volitev občinskega odbora. Obnesla se je stvar zopet prav izvrstno in po volji nekaterih možev. Vršila se je volitev po volji gospodov, katerih imena se ne imenujejo, dokler ne bo sila. Imelo je namreč pri tej volitvi največ opraviti tisto človeče, ki se vedno briše okoli ust zaradi preobite mokrote pri govoru, katero je pred nekimi leti prišlo s culico v roki v Šmarje, in je takrat bilo zadovoljno z vsakovrstnimi milodari. Tedaj se je obnašalo, kakor da bi res vsakteremu farmanu hotelo biti podložno. Ali spremenilo se je izvanredno hitro to človeče! Kakor se zdaj kaže, hoče diktirati celi fari; pred nekimi možički in nekterimi novimi občinskimi odborniki kaže svojo modrost, ter udriha po stranki, ktera v njegovo in pa „Slovenskega Gospodarja“ torbo ne spada. Izvrstno se obnaša in blati tiste, od katerih je prve milodare pri svojem prihodu sprejelo. To človeče ima imenitno podporo, to se lahko ve, s kom največ občuje. To človeče je največji zalagatelj vsakovrstnih časopisov. Celi kupi njih tičijo po vsaki službi božji ob nedeljah v njegovih rokah. Potem jih deli najvrednejšim brezplačilno! To človeče in pa naš občinski predstojnik, kateri je star, pa je zdaj na novo izvoljen, se dobro razumeta. Sta oba izvrstna lovca, bodeta pa zopet po Belem i. t. d. streljala tisto nežno stvar, ki se krastača imenuje. Dragi „Štajerc“, to človeče pa lahko spoznaš posebno tedaj, kadar hodi z žakljem po fari in svojo mogočnost ljudem piska. To človeče pa hoče sedaj celo faro voditi? Pa veš kaj, mi smo naš davek, kateri je tebi spadal, že plačali in sedaj ostani s tvojim žakljem doma, pa pazi, da boš „Štajerca“ bral, čeprav praviš, da je smrten greh, znabiti se te še vendar kaj pametnega poprime. Ljubi „Štajerc“! ako želiš, ti bodem povedal o tem človečetu še mnogo, mnogo več, in sicer prav zanimive reči. Suhausta.

Iz Ptuja. V Ptuju se je kaj krasno obhajal praznik svetega rešnjega telesa. Obilno ljudstva iz okolice in

mesta je pobožno stopalo v procesijah po m Zastopani so bili vsi stanovi. Za nebom smo malone vse uradnike, oficirje, pa tudi vse od spodarja“ tako imenovane ptujske luterance, a pa nismo niti v četrtek, niti v nedeljo, ko je samo slovenska okolica procesijo, nobenega „Gdarjevega“ — rodoljuba? Kaj? Kje pa so bili „Gospodar“ vsi ti tvoji gospodje? Kje so bili bitelji našega kmeta? Ali so ta dva dni tudi tožbe? — Gospod župan Ornig je, kakor že n let, pustil zopet postaviti lepo, krasno okinčan stajo, znabiti, pa ga zato tudi zopet „okinči“ „katoliški“ „Naš Dom“.

Iz Pilštajna. Predragi „Štajerc!“ Tudi v občino je prišla kuga sovražtva. Pa ne samo v občino temveč tudi v soseske občine. In to volitev! Raztrosil pa je to sovražtvo naš g. ž Temu gospodu se je pretil žolč in on črti in pre vse tiste, kateri njega niso hoteli voliti za občinskega odbornika. Zato pa je naprosil našega gospoda, naj mu naroči, naj okreca na prižnici vse, kateri niso hoteli voliti župnika za odbornika. bilo lepo pripravljane na sveto birmo, kaj ne „Štajerc?“ Vam pa gospod kaplan ne zameri veliko ker še ste mladi in neiskušeni, ali svarim Vas, ako se nočete zameriti večini naših faranov, pustiti volitve pri miru! Mi smo že zdavna brez vodila iz prižnice volili naše odbornike in bodi gotovljeni da s tem ne dosežete Vi ničesar družega, naše sovražtvo proti — Vam! Zakaj pa niste gospodu župniku očitali, ker je vas poslal z narjem vred po občini od hiše do hiše, da se ganjali volilce skupaj? — Za Vas gospod poštni ur pa tudi vemo, kako ložje svoje klerikalno m bolj kažete svetu, kakor s tem, da pomagajte rovatih vrlega „Štajerca.“ Držite gospodu župniku suktnjo kvišku, da se ne bode vlekla po blatih, bode gospod župnik zopet po bicikelni vozil! „Štajerc“, prihodnjič pa nam bodeš iz tvoje le zopet posodil malo maše, za te zvišene klerikalne moči, in za to sejanje nemira, prepira in sovražtva nami, ki smo si sicer drugače vsi prav dobri pri in smo živeli zmiraj složno! Več faranov

Svetna Vas v Rožni Dolini. Nekoliko časa pade se že nekemu nam dobro znanemu in žalno tukajšnji občini sedečemu mazaču, ki more prostega časa imeti, da grdi in zmerja v nazadnje klerikalnem lističu „Miru“, v obče spoštovanega pana gospoda Valentina Pošingerja, sploh tudi občinsko predstojništvo in naprednjaško večino občinskega odbora. Tudi reči v tistem lističu omo dopisun v našega vsem priljubljenega vrlega go obč. svetovalca in brambovskega nadzornika Krasnika, ter ga črni po krivici radi dvoboja, pridih in policiji. Čeravno večina omenjenega lističa bere, ampak ga na primeren kraj vrže, se vsi številke tega tiskala, ljudjem, da bi vsaj malo strupa ostalo v srcih, ki ga škropi krog sebe radiža pahnjeni kujskač. Ta togotni junak ima očitno namen, da bi sedanjo občinsko pre

ništvo osramotil v očeh občanov, čeprav se neutrudljivo in brez strankarstva poteguje sedanji župan Pošinger za blagor vseh občanov brez izjemka. Podpisani izjavijo zavoljo lažnjivosti temu klerikalcu s tem javno svoje zaničevanje, vsem poštenim in mirnim (ne „Mirovim!“) občanom, posebno omenjenim dvem gospodom in občinskemu odboru pa kličemo iskreno! „Živeli! mnogo let v korist nam vsem!“ — Več posestnikov občine Svetna-Vas. (Opomba uredništva: Tukaj slede podpisi. Toraj zopet stara pesem: sejanje, obrekovanja, sovražtva med mirne ljudi, sejanje preganjanja na klerikalni podlagi!)

Iz kozumnih krajev. Naša prerokovanja, katera smo že pred skoraj dvema leti izrekli, se uresničujejo. Klerikalna kozumna organizacija poka na vseh krajih in koncih. Slišijo se od te nesrečne špekulacije le še zadnji vzdihljaji. Prikrivajo se celo bilance (računi), na katere se itak kmetje ne razumejo, in katere so tako sestavljene, da se Bogu vsmili. Blago, ki je bilo pri teh konzumnih nekdanj s tako svečanostjo (navadno od židov) nakupljeno, in veliko, veliko predrago plačano, leži večinoma še vse v štacunah in se kvari, tako da nima že nobene veljave več. A to blago se postavlja v bilančni račun v tisto ceno, kakor se je nekdanj kupilo. Komaj se ena luknja zamaši, že se druge dve prikažete. Sedaj se tuintam cela stvar še zavlačuje, a čim dalje se bode zavlečevalo, tem groznejše bode počilo, in zadružniki bodejo plačevali, da bo grozno. Ustanoviteljem teh konzumov začno že celo kmalu po ustanovitvi pod petami goreti tla, zato jo popihajo navadno kam proč, kjer se čutijo varne, in kjer mislijo, da jih kletev kmetov ne bo dosegla. Dokazov zato imamo dovolj. — Po nekem paragrafu društvenih pravil, imajo konzumi dolžnost letne bilance (račune) oznaniti v „Slovenskem Gospodarju“ in „Südsteirische Presse“, a glej, kaj pa to pomeni, niti ene take bilance nista ta časnika naznanila. Kaj to pomeni, si pač lahko vsakdo misli! Ustanovitelji teh konzumov so se kaj radi imenovali narodne prijatelje in osrečevalce kmeta. A kam smo že prišli sedaj, ko stvar še le poka? A vendar že kmetje te gospode preklinjajo. Ti gospodje so mislili uničiti iz lastne dobičkaželjnosti naprednega trgovca, bodi si Slovenca ali Nemca. Tudi zato je zadosti dokazov. Imamo jih na Štajerskem dovolj, veliko več pa še na Kranjskem, kjer so trgovci skoraj sami napredni narodnjaki. Na Kranjskem, kjer je večina ljudstva privezana na klerikalno verigo, stopa za klerikalnimi gospodi vse čez drn in strn. Tam pa tudi v konzumnih in sicer še prav izvrstno poka! Da poka, poka — kmet ubogi se pa joka! — In kdo je temu kriv? Krivi temu so v prvi vrsti brezvestni hujskači, v drugi vrsti pa tisti, ki kmeta o preteči nesreči niso o pravem času podučili. — Mi toraj iz dna src omilujemo tiste kmete, oziroma zadružnike takih konzumov, ki so se, seveda po svoji nevednosti, dali zaplesti v take mreže. Koliko skrbi, pohujšanja in preklinjanja ter gmotne škode svojih zadružnikov in drugih so že take organizacije povzročile! — Zopet pred kratkim se je pokazala pri nekem konzumu na Kranjskem, nam-

reč v Dobrunjah, zguba celih deset tisoč kron. Ali bode tako zgubo plačal ustanovitelj gospod kaplan ali zapeljani kmet — načelnik? Kaj še! Plačevali bodejo vse te zgube zadružniki sami. Mi bi le radi slišali samo enega kmeta zadružnika, ki bi nam zamogel potrditi, da si je pri konzumu kaj prihranil. Od vseh konzumnih krajev pa nam prihajajo pritožbe. Pohlevne ptičice vlovljene na klerikalni lim, krilijo s peroti, kaj bo, ako ne bode boljše? Gospodje komiji v črnih suknjah popravite kar ste zakrivali, če Vam je res toliko mar za ubogega kmeta!

Kupčija s perutnino in z jajcami. Kmetje, kateri imate na prodaj perutnino, to je v prvi vrsti piščeta, race, goske, jajca in sploh vse, kaj imate na prodaj, prinesite ali pripeljite svoje blago sami na vsakdajni trg v Ptuj, kjer bodeste dosti dražje prodali, kakor pa doma. O tem se bode prepričal lahko vsak sam, ako se ne boji pota v mesto.

Pisma uredništva. Mi opozarjamo naše bralce na to predalce. Ako nas hoče kateri bralec v bodoče o čem v a ž n e m povprašati, bodemu mu, če je naročnik našega lista, v tem predalcu odgovorili. Seveda če dopušča čas in prostor.

Iz Svetinj pri Ormožu. Mariborski „Laž Dom“ z 22. maja je nam hotel kazati lepo sliko naše svetinjske fare in se je hvalil, kakor hvali ogerski cigan svojo mrho, češ, kako da ga željno pričakujemo stari in mladi. Prideva si ta pokveka v slovenskem jeziku priimek: „boritelj za pravice slovenskega naroda“. No, pa mi poznamo tega ponesrečenega sina njegovega očeta „Slovenskega Gospodarja“, kateri že toliko let naše ubogo slovensko ljudstvo v temo potiskuje. Mi bi pa vendar radi poznali tiste, ki tega „Fihposa“ z veseljem pričakujejo! Pač pa vemo za take, kateri so prisiljeni k temu, da ga morajo od svojih oskrbnikov prejemati, dasi ga potem niti prav ne pogledajo, ampak veliko raji posegajo po tebi ljubi „Štajerc“, ker so tvoj dobri namen tudi dobro spoznali. Zato se pa tudi res pri nas prav pridno širiš! Pa nekaj drugega še je: Nam se dozdeva, da sta si ti „Štajerc“ in pa naš gospod Bohanec res v nekaki zlahti, kakor smo ti pred par meseci že pisali, in da si ti le zato toliko naših dopisov, vrgel v koš. Pa še tiste dokaze si zamolčal, katere bi bil lahko prinesel, samo zato, da si gospodu Bohaneču prihranil tistih 200 kron. Veš ljubi „Štajerc“, dalje pa tako ne sme iti več! Ta gospod menda na tvoje sorodstvo ne drži preveč, ker oklenili so se slednji čas „Laž Doma“, tako, kakor peklenšček grešne duše, tebe pa črtijo in se te bojijo, kakor oni iz pekla — križa. — „Naš Dom“ pa je zdihoval, da si ti „Štajerc“ našega gospoda nesramno obrekoval. Res ni lepo, da se je to zgoditi moralo, ali, zgodilo se je, ker je bilo to, kar si pisal resnično vse, in si ti čisto nedolžen. Dalje kriči vedno ta mariborski paglavec, da je prijatelj mladine. Oh, seveda! On bi se že rad naše vrle mladine oklenil, ali naša mladina pa njega ne mara! In res, sramota bi bila za nas, ko bi se mi še nadalje pustili za nos voditi od takih nazadnjaških listov.

Mi „Štajerca“ ne opustimo, če si Vi g. Bohanec in Vaši Fihposarji še toliko prizadevate, in čeprav vse zlodje pokličete na pomoč. Dokler ga bodete Vi brali, se za njega zanimali, in ga celo v žepi na Vaši srčni strani skrivali, tako dolgo bomo tudi mi smeli njegove dobre nauke poslušati. — Mi, mi, „Štajerčevi“, ne pa „Fihposarji“ gremo naprej, zato pa nas možje teme tako črtijo. Tema se pač mora luči umakniti!

Pravi fantje iz fare.

Gospod okrajni glavar, grof Attems se je preselil zadnji četrtek v Maribor. Na kolodvor se je prišlo od njega poslavljat razven ptujskih gospodov tudi mnogo občinskih predstojnikov ptujskega okraja. Pač krasno spričevalo za gospoda glavarja in za njegovo delovanje v prid kmetom!

Spodnja Voličina. Ljubi „Štajerc“! Prosim Vas zopet za „Štajerca“, ker sem naročen za celo leto in sem ga tudi plačal. Žena moja mi ga je na 2. februarja poslala nazaj v Ptuj, ker smo imeli misijon, in so častiti gospodje misijonarji v spovednici moji ženi naročili, da mora meni zabraniti „Štajerca“ in mi ga odposlati nazaj. Rekli so ji, da mi mora prigovarjati, naj se naročim raji na „Slovenskega Gospodarja“ ali pa na „Naš Dom“, drugače ne bodem zveličan. Pa saj Vam je to tak znano, kaj mi naročniki „Štajerca“ moramo trpeti. Jaz pa ga bodem vendar le bral, našega ljubega „Štajerca.“ Najsrčnejši pozdrav Vam gospodje, pošilja . . . (Op. ured. tukaj stoji ime!) Prosim pošljite prihodnjič dve številki gotovo! Spodnja Voličina dne 6. junija 1902. (Opomba uredništva: Take agente toraj imaš ljubi, ljubi „Gospodar“ in pa ti „Fihpos“. Zares krasno! To pismo, — ako hočeš „Fihpos“ bodemo ti je poslali — govori več, kakor nam je treba, da zvemo, kako se širijo klerikalni časopisi. Znabiti je dobijo v kratkem gospod knezoškof v roke. Radovedni smo namreč, kaj pa oni o tem mislijo!)

Telegram: Stoklas v Leskovcu je rekel, da se bode poboljšal, trdi pa vendar ta klerikalna moč, da je njemu gospod okrajni glavar naročil, da mora on kot nadučitelj delati prošnje za brezobrestna posojila, „ker drugi v celem Leskovcu takih prošenj ne ve delati, in ne bodejo imele prošnje od drugega pisane nobenega uspeha.“ — Kjesidobiček. —

Zunanje novice.

Buri in Angleži so sklenili po dolgotrajni, malone tri leta trajajoči vojski mir. Buri so zgubili svojo prostost in morajo angležkega kralja Eduarda VII. pripoznati kot svojega vladarja. Oddati morajo takoj Angležem vse svoje puške in tope (kanone.) Kateri Bur bode od sedaj hotel nositi orožje, bode moral dobiti za to listek, s katerim se mu je to dovolilo, tako na primer kakor so pri nas orožni listki. Zares težki pogoji za te pridne in pogumne kmete v južni Afriki! Angleže pa velja ta mir več kakor sto tisoč ljudi in pa neštete milijone denarja, a za vse to še njim je morda najmanj, peče pa jih gotovo, da so s to vojsko, katero so iz gole lakomnosti povzročili,

zgubili svojo pošteno ime. Celi svet zaničuje danes to „prvo moč sveta.“ Ako bi bili Buri živeli pod kakim kraljem, potem bi se jim bilo gotovo od vseh drugih držav pomagalo, pa kdo se briga za prostega kmeta, ki ima svojo vlado? Kmet je pač kmet, in gospodje so gospodje. Stara pesem od nekdanj, a čudna da še ima veljavo v dandanajšnjih razsvetljenih časih!

Kronanje angležkega kralja Edvarda. Kraljevski par dospe v drugi polovici junija v Windsor za 8 dni, kjer se bodo vršile najsijajnejše dvorne veselice. 17. in 19. junija se vdeležita kralj in kraljica z vsem dvorom dirke v Ascotu. 27. junija se vrši kronanje v vojaško parado in sijajnim obhodom. Kralj bo v orajnatu, pozneje pa v uniformi. Delajo se že velikanske priprave. Plemenitaši žrtvujejo milijone. Radi tega kronanja se je sklenil najbrž tudi mir v Južni Afriki z Buri tako hitro. Buri so bili pametni, da so sklenili ravno o tem ugodnem času mir, ker ne bi bilaj drugače dobili od Angležev v mirovni pogodbi še tega, kar se jim je dovolilo sedaj.

Straža na grobu. Blizu Toplic na Českem so pokopali pred šestimi tedni neko dekle Stingl. 29. p. m. pa sta prisopihali dve ženski blede in prestrašeni s pokopališča in sta trdili, da sta čuli iz groba umrle Stingl ječanje in praskanje. Radi tega se naj zbralo na pokopališču ogromno ljudi z palčicami in dežniki in so hoteli odkopati grob navideznih mrtve Stingl. Šele iz Toplic došlo orožništvo je moglo razgnati množico. Tudi ponoči istega dne so prišli ljudje zopet na pokopališče in zopet jih je moral razpediti orožništvo. Sedaj je pokopališče zaprto, groba umrle Stingl pa straži redar.

Grozno mučenje. Iz Dallessa (Teksas) poročajo o strašnem umoru zamorca Dudley Morgana, ki je siloma onečastil neko belo ženo, soprogo delavca Mak Kaja in potem pobegnil. Zamorca so zasledovali tri mesarskimi psi in ko so ga dobili, so ga peljali na železnico v Lansing. Že prej pa so brzojavili na vsi strani, tako da je čakalo na postaji 4000 oborožencev. Ti so peljali zamorca do hiše Mak Kaja, kjer je žena spoznala svojega napadalca. Potem so ga privezali na železen drog, izžgali mu oči, tudi po telesu so ga obžgali. Mučili so ga prav bestijalno, in sicer prav počasi. Šele ko se je zamorec onevestil, so ga deli na gorečo gromado, kjer so ga pustili tako dolgo, da je umrl. Žena Mak Kaja je ves čas gledala ta grozno mučenje. Žalostno je, da ni v vseh južnih državah sodišča, ki bi obsojalo to strašno linčanje (sodba, v kateri sodi ljudstvo samo in takoj obsodbo izvrši). V zadnjih petnajstih letih so belokožci usmrtili na ta način 2500 zamorcev.

Levinja za biciklistom. V Soletu se je pripetila nenavaden slučaj. Po cesti v Bern se je vozil kolesar. Naenkrat zapazi levinjo za seboj. Vozil je na vsi moč naglo, a levinja je svoje dirjanje tudi pospešila. Bil je že ves zasopljen in utrujen, še malo, in zrušil bi se bil na tla. Tedaj pa je počila puška in levinja je padla. Ubil jo je njen gospodar, posestnik menažerije, iz katere je bila ušla. Ta kolesar jo je pa gotovo pošteno pritiskal, še bolj kakor če bi bil na dirki.

Gospodarske stvari.

Redimo le dobre krave. Mlekarstvo donša lepe dohodke, ki bi se pa tuintam dali še dosti povečati. Če primerjamo, koliko mleka se namolze na leto od naših krav in koliko ga dobé gospodarji po drugih deželah, ki so v živinoreji bolj napredovale, se nam pokaže precejšna razlika, ki pa ni pripisati edino le boljši krmi, ki jo pokladajo po teh krajih, ampak tudi boljšim kravam, ki jih redé ondotni gospodarji. Pri nas znaša molža srednje težkih krav povprek po 1500 l mleka na leto, drugod ga dobivajo tudi po 2500 l in več na leto. Ta razlika se pa pri dohodkih močno pozna, naj se mleko porabi kakorkoli. Če računimo, da se mleko plača le po 10 h liter, imamo pri kravi, ki molze 2500 l na leto, za 100 K več dohodka kakor pri kravi, ki daje le 1500 l mleka na leto. To pa ni vse eno za današnje kmetijske razmere. Bolj kakor dosedaj je gledati pri kravah tudi na to, da nam dajo dobro, mastno mleko, toraj mleko, ki ima dosti tolašč. Tudi v tem oziru so krave različne vrednosti. Pri enaki krmi nam dajejo nektare krave bolj vodeno mleko, mleko, ki ima le 2.5 % tolašč v sebi, dočim nam daje druge krave mleko, ki je veliko bolj mastno in ima 3.5 do 4% tolašč v sebi. — Če hočemo toraj dohodke mlekarstva povečati, moramo se ozirati na sledeče: 1.) Odbirajmo za rejo take krave, ki dajejo dosti mleka in dobro mleko. Od takih krav si izredimo tudi potrebni zarod. Krave, ki ne dajejo štirikrat toliko mleka na leto kakor so težke, naj se odstranijo in nadomestijo z boljšimi mlekaricami. Krava ki je 400 kg. težka, bi morala dajati na leto vsaj 1600 l. — 2.) Skrbimo za dobro in zadostno krmo, saj je znano vsakemu, da krava molze pri gobcu. Pridelujmo več krme na njivah in zboljšujmo travnike z dobrim obdelovanjem, gnojenjem, osuševanjem in namakanjem. V tem pogledu nas čaka še veliko hvaležnega dela. Skrbimo pa tudi za krmo, ki bo dosti tečna za krave. Na mleko vplivajo zelo ugodno močna krmila, kakor otrobi, oljne tropine, pivovarske tropine itd. Kjer se izplača pokladanje takih krmil, naj se z njimi pospešuje mlečnost. Posebno dobro izkoriščajo tako krmo krave, ki so bile od mladih nog vajene na prebavljanje močnih krmil. Iz tega sledi, da moramo tudi pri nas mlado goved bolje rediti, če hočemo izgojiti živali, ki bodo pozneje dobro izkoriščale pokladanje take krme. Pri slabih molznicah se pokladanje močnih krmil malo pozna in se navadno ne izplača, dočim vpliva zelo ugodno pri dobrih kravah. 3.) Skrbimo za to, da se zboljšuje mlečnost domačega plemena z boljšimi plemeni. V tem oziru smo že precej napredovali, a čaka nas še precej dela. 4.) Skrbimo za čisto in pravilno molžo, kakor skrbé tudi po drugih krajih. Slaba, pomanjkljiva in površna molža je veliko kriva, da nam krave ne dajejo dosti mleka. Vsled slabe molže se izpridi mnogo krav, ki bi bile sicer lahko dobre. Pri molži je gledati pred vsem na to, da se krava do čistega izmolze. S čisto molžo se mlečnost pospešuje, s čisto molžo se dobi

pa tudi več mleka in boljše mleko, kajti mleko, ki prihaja nazadnje iz vimena, je najbolj tolsto, kakor nas uče preiskave.

Veseli „Štajere“.

Prišel je zidar v cerkev in je pokleknil ter milo prosil: „Ljubi sveti Anton, daj mi sto goldinarjev, nič več, pa nič manj!“ Drugi dan je zopet prišel in si zopet želel sto goldinarjev, pa nič več in nič manj. Ravno tako tretji dan. Župnik in mežnar pa sta ga slišala. Na štrti dan pa je župnik dal mežnarju 99 goldinarjev in mu rekel, naj jih zanese na oltar, da bodeta videla ali res zidar noče nič več pa nič manj, kakor sto goldinarjev. Ko zidar pride v cerkev in zopet prosi za nič več in nič manj, kakor sto goldinarjev, vidi, da zares leži denar na oltarju. Pristopi toraj in prešteje denar. „Dobro je“, reče, „hvala ti lepa sveti Anton za 99 goldinarjev, enega pa mi ostaneš dolžen, bom že počakal!“ Spravi denar in odide.

Pisma uredništva.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ni mogoče sprejeti! Darila so prosta. Sploh pa je omenjeno zidanje za občni blagor! Ako se »vreme« ne poboljša, pa nam pišite! Pa kaj bolj v občni zanimivega. Z Bogom!

Gospod J. R . . er Sparta-Min. Severna Amerika. Prosimo naznanite nam, ali ste dobili tudi vse zadnje iztise! Dopis dobro došel! Denar smo sprejeli, hvala! Srčen pozdrav Vam in vsem somišljenikom v daljnih, tujih krajih.

Peca. Prosimo pošljite daljši dopis o tej stvari za prihodnjič.

Kapela: Katolik! Ako Vam gospod duhovnik ne da odveze radi »Štajerca«, prosimo pošljite nam ime tega gospoda, mi mu bodemu pokazali, kje je knezoškijstvo, ali pa celo — papež.

Piljšanj. Prepozno, premalo vsebine! Živeli »vsi stari tržani!«

Večim dopisnikom: Prosimo potrpljenja, vsem naenkrat ne more nikdo ustreči, tudi »Štajerc« ne. Upamo, da bomo po novem letu izdajali naš list vsaki teden, potem bode boljše! Z Bogom!

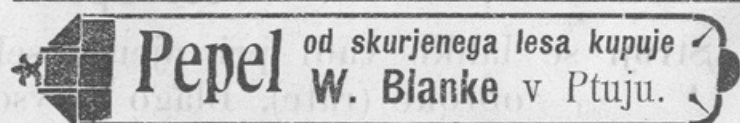
Loterijske številke.

Trst, dne 31. maja: 8, 33, 1, 22, 80.
 Gradec, dne 7. junija: 10, 44, 90, 64, 40.

Heinrich Mauretter

trgovina z špicerijo, z vinom in z delikatesami
 v Ptuj, florijanski trg, v hiši gospoda Füst-a,
 priporoča cenjenim vinogradnikom najfinejšo **patent-gumo za cepiti**, fino **rafijo**, assigerjevo **galico**, najfinejšo **žvpleno moko**, **cepilne nožice**, kakor tudi vsakovrstno **špicerijsko blago** po najnižjih cenah. 183

Stavbinsko Dietrich Dickstein & Wilhelm Higersperg

arhitekta in mestna stavbinska mojstra, **Celje**, Ringstrasse 10

500

podjetje.

priporočata se za **prevzete in izvršiteve** vseh v njih stroko spadajočih del. Poja
na željo radovoljno. Načrte (plane) in tehnične nasvete po najkulantnejših pog

Vsakemu poljedelcu se priporoča
„dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino-
rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Franc Schütz pri **Sv. Trojici**
v **Slov. gor.**

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, stroje za slamo rezati, za jabolke ml
ter sploh vsake vrste.

Stroji se lahko tudi pri njem osebno ogledajo in se lahko plačujejo
obroke (rate). Blago je vso zanesljivo. Pogoji so ugodni.

561

Pravo domačo platno
za rjuhe in obleko priporočata
Brata Slawitsch 504
trgovina z mešanim blagom v **Ptjuju** (pri most)

Lekarnar Thierry (Adolf) LIMITED
pristno Centifolien
vlečilno mazilo

je najkrepkejšo vlečilno mazilo, deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče učinke pri še tako zastarelih ranah, odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Dobiva se v lekarnah. S pošto 2 lončka 3 krone 50 vi-narjev. **Lekarnar Thierry (Adolf) Limited** v Pregradi pri Rogiški Slatini. Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo. 535

Samo domači pridelek.

Dober pristen čisti jabolčnik

prodaja

Franco Kaiser
veleposestnik v **Ptjuju**

v svoji žganjarni od 56 litrov višje, liter po 7 krajcarjev. Manje kot 56 litrov pa en liter po 10 krajcarjev. Kdor bode kupil enkrat, prišel bo po ta iz-551 vrsten jabolčnik rad še večkrat.

Dve hiši na prodaj.

Prva je v mestu, enonadstropna, z veliko štacuno, kabinetom in drugimi potrebnimi shrambami. V prvem nadstropju so 4 sobe, kuhinja in kamra. Zraven spada veliki dvor, uta s studencom in s pralnico — Druga hiša je pol ure od mesta na veliki cesti s tremi sobami, pivnico, kamro, hlevi, s studencom, njivo, sadonosnikom, gostilno in štacuno. Obe hiši so še novi zidani in se prodajo po ceni. Kje, pove upravništvo „Štajerca“. 547

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin
Most (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . . gld 3-75
Prava srebrna remontoarka . . . . . „ 5-80
Prava srebrna verižica . . . . . „ 1-20
Nikelnasti budilec . . . . . „ 1-95
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tiroč in tisoč pri-znalnih pisem.

Ilustrirani katalog zastavlj in poštnine prosto. 510

Zaradi družinskih razmer

se pod roko po ceni prodaja

lepo posestvo v ljutomerskem okraju, Ono obstoji iz 60 johov sveta in sicer: 3 joho sadonosnika, z najboljšim sadjem, vinograda, drugo so njive, travniki in gozdi. Hiša je zidana in obstoji iz dveh sob. Posestvo ima tudi druga potrebna gospodarska poslopja in hleve. Naslov pove upravništvo „Štajerca“ v Ptjuju. 520

Pozor beciklisti, kro-jači in šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in **dobro ohranjene becikle** od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink

552 mehaniker v **Ptjuju**, Postgasse šte. 14.

Bicikelne in šivalne stroje
najnovejše in najfinejše fabrikate po najnižnjih cenah
priporočata

G. Schmid^{nov} naslednik, Celje.

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala, **brane** za travnike in mah, razdeljene in diagonalne, poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, **stroji za sejanje „Agricola“**,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito, **grablje za seno in žetev**, za obračanje mrve, **patentovani sušilni aparati** za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo, **mlini za sadje in grozdje**, **stroji za obiranje grozdja**,

stroje za rezanico, na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko, **reznice za repo**,

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet. **Najnovejši mlini za čiščenje žita** trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive **štedilne peči**,

parniki za krmo, **preše za seno in slamo** na roko, pritrldjive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznано najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

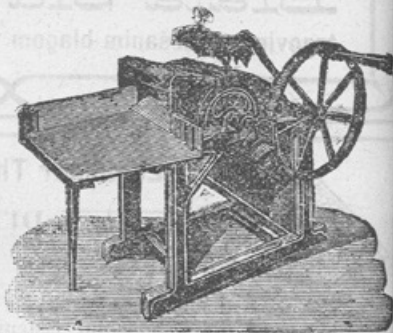
Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Najboljše

škropilnice za peronosporo

so škropilnice patent Candeo. S tremi duleci, s ključem in s cevjo (s šlahom) vred velja ena samo 13 kron loco Trst. (Brenta posebej.) Naročijo se naj pri

Rad. Schoffmann

Trst riva Pescatori. 577

Dobil sem pred kratkim nove **najboljše kose** iz najfinejšega vobče že znane koroškega jekla. (Silberstahl). Za vsako koso se jamči (garantira. Ako od mene kupljena kosa po drugem klepanju ne bi rezala, jo vzamem brez zadržka nazaj. Cena po dolgosti

1 meter dolga kosa velja gold. 1.20.

90 centim. „ „ „ „ 1.—.

Prodajam tudi dobre tirolske in francoske kamene za brusiti po jako nizki ceni. 576

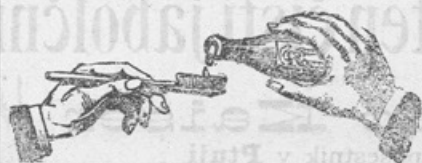
Naslov: **Jos. Kopriunig**, trgovec pri Gornji Sv. Kungoti.

V Črešnjevci pri Slov. Bistrici **se prodaja posestvo**

zraven cerkve. Hiša ima prodajalno za mešano trgovino, dve sobi, klet in kuhinjo. Zidani hlev ima dovolj prostora za šest glav živine. K tem spadajo tudi vrt za zelenjavo in lepi sadni vrt, njive in travniki. Vse skupaj meri osem oralov (joh). Pogoji za prodajo so jako ugodni. Vprašati je pri **Antonu Sicherl**, trgovcu v Špodnji Polskavi pri Pragerskem. 575

Proda se posestvo

obstoječe iz njive, spašnika lesa, zidane hiše in potrebnih hlevov. Vse v dobrem stanju. Celo posestvo meri 7 $\frac{1}{2}$ oralov (joh) in leži na Veliki Zimici blizu Sv. Petra. Več pove gospod župan na Veliki Zimici, pošta Sv. Barbara pri Mariboru. 586

A. Thierry-jevem balzamom

pomoči se krtača za zobe. Potem se zobje temeljito očistijo, da se zavarujejo vsakega pokvarjenja. S tem se odpravi tudi zobobol. — Pristno samo z zeleno nunsko varstveno znamko. Klobučkov zavtor mora imeti vtisjeno firmo „Allein echt“. — Dobiva se v lekarnah. — S pošto, poštnine prosto 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone. Lekarnar Thierry (Adolf) LIMITED, lekarna pri „Angelju varhu“ v Pregradi pri Rogački Slatini. — Sviri se pred ponarejanjem in pazi naj se na vseh kulturnih državah registrirano zeleno nunsko znamko. 536

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Resnična ženitbena ponudba

35letni mož, trgovec s špecerijsko in mešano trgovino, na Hrvatskem pri Reki, želi vzeti v zakon gospodično, katera ima voljo biti dobra gospodinja. Znati mora dobro brati in pisati. Prednost ima dobro vzgojena Slovenka, ki premore nekaj gotovine. (Za sigurnost se jamči.) Pismena ponudbe s fotografijo blagovolijo se naj poslati pod naslovom: „Sreča“ poste restante Vrboško pri Reki, Hrvatsko. 573

Ustanovljeno 1876. Ustanovljeno 1876.

Dajem naznanje cenjenemu občinstvu

da imam zmiraj po najnižji ceni najboljše blago
kakor

Jzvrstna semena vrtna, rožna in poljska,
olje, za jesti (Tafel- in Speiseöl), ameriški petrolej, repično
in leneno olje,
sol, štirivoglato in za živino, kisló vodo (Rogačka in Radeiner).
Kislino, sadni in vinski jesih, tudi spirit za jesih delati,
apno za živino, grenko sol (Bittersalz), žvepljeno cvetje, (Glauber-
sol, prah za konje, govedo in svinje,
spiritus, (Weingeist) za žganje delati, spiritus za polituro;
imam zalogo več vrst kave, sladkorja, riža, proseno in ječmeno kašo,
moko (melo) pšenično, rženo in koruzno, špeh, celega in za-
sekanega, paprika-špeh, svinjsko mast, maslo, sir
in salame, kakor vse špecerijsko blago v največji izbiri,
rafijo, galicijo, žvepleno melo, gumi za trsje cepiti.
Portland- in roman-cement, vsake vrste barv, firnaja, pinzelne kelje
ter karbolinej, smolo, za barke, ladje, kovače in črevljarje,
kakor vse reči za barvarje in mizarje, mazalo za vozove,
usnje, in tudi vse tukaj ne posebej navedene reči po nizki ceni;
jaz posebno opozarjam, da ni potrebno od agentov iz Trsta
kave kupovati, ampak jaz oddajem kavo, posebno fino, z
dobrim okusom, franko na vsako železnično postajo od
gld. 1.10 do gld. 1.60, ako se naroči vsaj pet kil.

Zaloga pivovarne Bratov Reininghaus v Steinfeldu.

Tudi kupujem vse deželne pridelke kakor: jajca, puter,
vrhnje, maslo, pšenico, žito, koruzo, ječmen, oves, vsakovrstno
zelenjavo, sadje, črešnje, maline, jabolke, hruške, slive, kutine
i. t. d. po najvišji ceni.

Zastopstvo c. kr. splošne tržaske zavarovalnice in I. dunajske zavarovalne družbe za nezgode.

Posebno si dovoljujem uljudno naznaniti, da moja trgovina ni
več na vogli zraven kavarne, kjer sem imel 26 let štacuno v
najemu, ampak imam svojo štacuno **vlastni hiši**, zraven „Šta-
jerca“ in gospoda Sadnika, kjer je bila poprej tabak-trafika.

Jos. Kasimir v Ptuj.

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

Ungartorgasse 4 slikar in barvar Herrengasse 10
nasproti velike kasarne. **v Ptuj.** zraven Osterberger-ja.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina,
lakov, sikatifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje
in železo, papirja za fladrati. Prodaja šablon, zlate, srebrne
in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V
zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva
stofe, rute i. t. d.

Ščetinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro,
krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske
krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe
za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike,
vso plateničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno
znižane čene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barvarska dela.

584 S spoštovanjem J. Sorko.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptuj
kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje

jagode, maline, črešnje, višnje,
jabolke, hruške, slive, breskve,
marelice, ringle, špindlinge,
kutine, kostanje, orehe, grozdje,
jajce, krompir, luk, česen, vsa-
kovrstni fižol, maslo, frišno
surovo maslo (puter), med, če-
belni vosek, posušene gobe, hren,
salato, murke, zelje, leneno in
repno seme, živo in pitano pe-
rutnino, suhe hruške, suhe
črešnje, suhe slive in jabločne
krljce i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)
meso, najfineše klobase

vedno svežno (frišno) blago, priporoča po naj-
nižji ceni

J. Luttenberger

mesar v Ptuj.

Zunajna naročila odpravijo se
vestno in hitro!

585

Jos. Gspaltl

Ptuj

Cerkvena ulica štev. 16.

zlatar, srebrar, optiker in urar
priporoča svojo

obilno sortirano zalogo

v blagohoten obisk.

Vsakovrstna popravila zlatnine in srebrnine,
optičnega blaga in ur se zvršijo hitro in po ceni.

- Styria bicikelni 220 K.
(Strassenrad).
- Styria bicikelni 240 K
bolj fini.
- Styria bicikelni 280 K
najfinejši.
- Styria bicikelni 300 K
(Strassenrad).
- Styria bicikelni 320 K
(Luxusmodell).

Že rabljeni, a še prav dobro ohranjeni bicikelni od 80 do 120 kron. Vsakovrstni deli (Bestandteile) vedno v zalogi. Cene na obroke (rate) po pogodbi.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto. 483

Fabriška zaloga:

Brata Slawitsch v Ptuj

florijanski trg.

Trgovina s špecerijo, moko (melo) in barvami.

V. Schulfink

Ptuj

priporoča po najnižjih cenah najfinejšo ogersko moko, rozine, vamperle, sladkor, kavo, riž, žajfo, različne cikorije, olje i. t. d. vse najboljše vrste.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino faconirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/I** poštno predalo št. 29. 307

Učenec se takoj sprejme

v trgovino z mešanim blagom pri **Franc Krajnc-u** pri sv. Martinu blizu Vurberga. 542

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurenco.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m stofa dobre, močne kyalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno radovoljno zamenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz **Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Postfach Nr. 29.** 328

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium	90	—	—
Singer Titania	120	—	—
Ringschifchen	140	—	—
Ringschifchen za krojače	180	—	—

Minerva A	100	—	—
Minerva C za krojače in čevljarje	160	—	—
Howe C za krojače in čevljarje	90	—	—
Cylinder Elastik za čevljarje	180	—	—

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 482

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

*****
Osle, brusne kamne za srpe in kose priznано najboljše blago 100 kosov 8 K, en poštni zavoj z 15 kosi franko K. 2.50 razpošilja po povzetju **J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.** na Kranjskem. 522
*****

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslati je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

V občini Brezovec davčnega okraja Ptuj se prodaja:

njiv	hektarov	6.6599
travnikov	„	3.2053
vrta	„	— .1176
vinograda	„	7.0972
pašnika	„	4.9072
gozda	„	11.6507
stavišča	„	— .3215
skupaj hektarov .		33.9594
ali 59 oralov (joh)		

pet viničarij, ena nova hiša za gospe, povsem opravljena, vinska preša, hlev, magacin, kolarnica. Na tem posestvu je hipotekarnih dolgov K 7499.—. Pošta pride v ta kraj vsak dan. Ceste na posestvo so dobre. — Vprašati je pri

upravnistvu „Štajerca“.

582

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatessami in mineralno vodo.

463

TRAUN & STIEGER v Celji.

Gumi za trsje cepiti

najfinejše in najboljše vrste, **cevi** (šlauhe) iz gumija za škropilnice proti peronospori in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi vsakovrstne druge izdelke iz gumija priporočata

Brata Slawitsch v Ptuj

trgovina z nürimberškim in galanterijskim blagom.

Imata v zalogi tudi vsakovrstne igrače, sploh drobno blago, **trake, perilo, pletenine** tudi **bicikelne in šivalne stroje**. Prodaje se na debelo in na drobno.

578

Dvovprežni koleselj

polpokrit in že rabljen, se po ceni prodaja. Več pove

Victor Schulfink

trgovec v **Ptjuju**. 581

Ženitva:

Rokodelec, star 27 let, samec, se želi, ker hoče prevzeti posestvo v mariborski okolici, **oženiti**. Prednost ima ženska, katera ima okoli 2000 kron premoženja in veselje do gospodinjstva. Naslov pove pod številko 581 upravnistvo „Štajerca“ 581

V najem vzeti želim hišo

za malo trgovino ali grajzlerijo. Ponudbe z približno ceno naj se pošlje na upravnistvo „Štajerca“ pod številom 586.

586

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica.

Vsaki dan kopeli v banjah, pršne kopeli in mrzle kopeli.

Vsaki torek, četrtek in soboto soparne kopeli. — Soparne kopeli imajo take učinke kakor krapinske toplice. Bližnja pojasnila daje gosp. **Jos. Kasimir** in v kopališču samem.

C. kr. prlv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

364

Redka prilika.

Čudovito po

400 komadov za 1 gld. 80 k

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičeni za slike, obsežajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Pala katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navdilo, 1 sovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzi veliko smeja, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlatentovana zapona 3%, zlata, 1 prijetno dišeče toiletno milo, 1 fino zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških metov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštom povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz pošiljavnico **Ch. Jungwirth, Krakav, A.** Risiko izključen. Za neugodno se vrne denar.

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyeskih sicer: jabolke po K 1.— do K 1.20 hruške po K 1.20 do 1.60.

boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter posejati. **Oskrbništvo Marenberg** (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobri tudi jorkširski plemenski prašiči.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujih

zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj povzeta. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in siliti i. t. d.

Stavbinsko podjetje.

Stavbinsko podjetje

Ladislavus Johann Roth

inženir in oblastveno aut. mestni stavbeni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislavus Joh. Roth

inženir in oblastv. aut. mestni stavbeni mojster.